

సంపుటి: 11
సంచిక : 6
సెప్టెంబర్ : 2011



226

పేజీలు : 100
వెల :
₹ 25/-

ఉపఖండం : శోధన సమగ్ర రచనలు ప్రచురణ : బాపు

చిరునామా : 1-9-286/2/P; "యడ్లపాటివారి ఇల్లు"; విద్వానగర్ (రాంనగర్ గుండు దగ్గర); హైదరాబాద్ - 500 044.
ఫోన్ : (అ): 040 - 2707 1500 :: (ఇ): 040 - 2707 7599

email : rachanapatrika@hotmail.com, rachanapatrika@gmail.com ; www.rachana.net

సంపాదకీయం..... 5

ప్రత్యేకరచన :
జినార్దన మహర్షి 81

కథలు		
పెద్దకథ :: అప్పికట్లవారి వీధి	- బాలి	21
ఏనాడు ఏ జంటకో	- శారద	48
కథాపీఠం కథ :: అతగాడు - ఆమె		
	- అత్తలూరి నరసింహారావు	53
రాళ్లెత్తిన కూలీలు	- ఎలక్ట్రాన్	60
కథాపీఠం కథ :: బ్రతుకు - తెరువు		
	- జక్కాన సింహాద్రినాయుడు	64
బొజ్జమ్మ - బొచ్చుకుక్క		
	- శ్రీరంగం ఎ. శ్రీనివాసరావు	90
విశేష రచనలు		
ఓ కెప్టెన్ కథ	- శాయి	82
బీనా భాష్యం	- బీనాదేవి	82
సుందరకాండ	- బీనాదేవి	87
సుందరకాండ (తాజా రచన)	- బీనాదేవి	88
అక్కడక్కడక్కడా		
కార్మాస్తు		

సీరియల్ రచనలు		
కుజుడి కోసం		
	- డాక్టర్ చిత్తర్వు మధు	12
అనగనగా ఒక ఈగ ఇల్లలుకుతూ.....		
	- వాసిరెడ్డి నారాయణరావు	39
పిల్లకోతి కిచకిచలు		
	- వై. శేషతల్పశాయి	80
ఆకాశవాణిలో నా అనుభవాలు		
	- డి. వెంకట్రామయ్య	93
అమెరికాకమ్మకబుర్లు		
	- వంగూరి చిట్టెన్ రాజు	96
శీర్షికలు		
పజిలింగ్ పజిల్ - 226		
	నిర్వహణ : సుధామ	8
అమృతవర్షిణి	- డా॥ కె.వి. రమణ	38
సాహితీ వైద్యం	- వసుంధర	69

వచ్చే సంచిక కథకులు.....
వివిన మూర్తి : భమిడిపాటి జగన్నాథరావు : వాసుదేవ్ : శాంభవి తదితరులు

The Views, Opinions expressed and Statements made by the Writers, Authors and Readers need not necessarily be those of the Editor and Management of Rachana Entinti Patrika.
All disputes will come under the exclusive jurisdiction of respective Courts and Forums situated in Hyderabad City only.



సలహాదారు
కాళిపట్నం రామారావు
కవన శర్మ
అత్తలూరి నరసింహారావు
వసుంధర
కోడూరి శ్రీరామమూర్తి
తేతు విశ్వనాథరెడ్డి
డా. ఎన్. సురేంద్ర
వై. రాంబాబు & శాయి
డా. డి.వి.ఆర్. పూషా

మార్కెటింగ్
పబ్లిషింగ్ మార్కెటింగ్
3-6-136/6, స్ట్రీట్ నెం. 17
హిమయత్ నగర్,
హైదరాబాద్-29
ఫోన్ : 040 - 40077558
మొబైల్ : 9848630702
సంపాదకుడు
వై.వి.యస్.ఆర్.యస్.తల్పశాయి
అసోసియేట్ ఎడిటర్
'హంసలేఖ'

The Only Magazine Administered by Writers

హిట్లర్! ఒక దశాబ్దంపాటు ప్రపంచ దేశాలన్నింటినీ గడగడ లాడించిన నియంత! ఈనాటికీ దుష్టులను ఆ పేరుతోనే పిలుచుకుంటుంటాం. 30 ఏప్రిల్, 1945న తన ఓటమి తప్పదని నిర్ధారణకొచ్చి, ప్రియురాలు ఎవా బ్రౌన్ ని పెళ్లిచేసుకుని - జూలో జంతువులా ప్రదర్శించ బడడానికి ఇష్టపడక - ఆమెతో కలిసి భూగర్భ బంకర్ లో ఆత్మహత్య చేసుకుంటాడు. హిట్లర్ చనిపోయినట్లు రష్యన్లు, ఇతర ఎలైడ్ ఫోర్సెనూ నిర్ధారిస్తాయి. ఇది చరిత్ర!

ఇద్దరు డూప్ లను ఆత్మహత్యలకు గురిచేసి హిట్లర్ తన భార్యతో సహా తప్పించుకుని ఉండి ఉంటే... అన్న కాన్సెప్ట్ తో 1986లో 'ది సెవెంత్ సీ క్రెట్' అనే నవల ఇర్వింగ్ వాలెస్ రాశాడు. ఆరు భూగర్భ బంకర్లను హిట్లర్ నిర్మించాడన్నది చారిత్రక సత్యం. ఆరో బంకర్ కి అనుసంధానిస్తూ ఏడో బంకర్ కూడా అవసరార్థం 'ఎస్కేప్ రూట్'గా హిట్లర్ రహస్యంగా నిర్మించాడన్న ప్రాతిపదికన అల్లబడింది నవల.

హిట్లర్ చరిత్రను మరోసారి రాయబానిన ఒక బ్రిటిష్ హిస్టోరియన్ తన పరిశోధనలో హిట్లర్ జా బోన్ ఆధారంతో అసలు హిట్లర్ చనిపోలేదనీ, దాన్ని నిర్ధారించుకోవడానికి ఆరో బంకర్ లోని హిట్లర్ 'రిమైన్స్'ని త్రవ్వడానికి సిద్ధపడతాడు. ఆ విషయం ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్ లో ప్రకటించగానే యాక్సిడెంట్ అనిపించేలా హత్య చేయబడతాడు. హిస్టోరియన్ అయిన ఆయన కూతురు తన తండ్రిది హత్యేనని తెలుసుకున్న మీదట ఆ పరిశోధనను కొనసాగిస్తుంది. ఓ అమెరికన్ ఆర్కిటెక్ట్ హిట్లర్ ఆర్కిటెక్ట్స్ మీద రాస్తున్న పుస్తకం కోసం ఆరు బంకర్ల డ్రాయింగ్స్ నీ సంపాదించే క్రమంలో ఏడో బంకర్ గురించి తెలుసుకుంటాడు. ఓ రష్యన్ క్యూరేటర్ కి హిట్లర్ చిత్రించిన - 1952 తర్వాత బెర్లిన్ లో కట్టబడిన ఒక బిల్డింగ్ తాలూకు - పెయింటింగ్ లభిస్తుంది. అది అన్నివిధాలా హిట్లర్ చిత్ర రచనా రీతులను పోలి ఉన్నా దాని మీద హిట్లర్ సంకతలెని కారణంగా నిర్ధారణ కోసం పరిశోధన ప్రారంభిస్తాడు. ఈ ముగ్గురూ హిట్లర్ ని ఎదిరించిన మూడు దేశాల పౌరులు కావడం విశేషం!

హిట్లర్ ఎవా బ్రౌన్ తో సహా ఏడో బంకర్ లోకి పారిపోయి చాలా ఏళ్లు జీవిస్తాడు. వాళ్లకి ఓ కూతురు కూడా పుడుతుంది. ఆమెను ఎవా బ్రౌన్ తాలూకు నమ్మకమైనావిడ సాకుతుంది. ఎవా బ్రౌన్ ఆమెను 'అంటీ'గా తరచూ సంధర్శిస్తూ ఉంటుంది. అలనాటి నాజీల్లో కరడు కట్టిన ఒక నాజీ తాను ఏంటీ నాజీ అని నిరూపణ చేసుకుని బెర్లిన్ పోలీస్ ఫోర్స్ లో చేరి పోలీస్ కమీషనర్ స్థాయికి ఎదుగుతాడు. పారిపోయిన పాత నాజీల సంతానాన్ని కొత్త తరం నాజీలుగా రూపొందించి ఏడో బంకర్ లో ఒక సైన్యాన్నే తయారు చేస్తాడు. ఎవా బ్రౌన్ కి నమ్మిన బంటుగా, గాడ్ ఫాదర్ గా అండగా ఉంటూ ప్రతివారం కలుస్తుంటాడు.

ఎనాటికైనా మళ్లీ హిట్లర్ ఆశించిన జర్మనీని తయారు చేయాలన్నది వాళ్ల లక్ష్యం!

ముగ్గురి పరిశోధనలూ హిట్లర్ తప్పించుకున్నాడనే నిజాన్ని నిరూపిస్తాయి. ఆ పరిశోధనలు అనేకానేక మలుపులు తిరిగి ఏడో బంకర్ ని గుర్తించజేస్తాయి. దాని మీద దాడి చేస్తారు. ఆ దాడిలో పోలీస్ కమీషనర్ చంపబడడమూ, ఎవా బ్రౌన్ ని చిక్కించుకోవడమూ జరుగుతుంది. ఏడో బంకర్ నుంచి ఆరో బంకర్ ద్వారా బయటకు తీసుకురాబడిన ఎవా బ్రౌన్ ఆఖరి క్షణంలో తప్పించుకుని ఆరో బంకర్ లో ఉన్న ఏడో బంకర్ తాలూకు డిప్రెక్షన్ లీవర్ ని యాక్టివేట్ చేయడంతో ఏడో బంకర్ పేలిపోయి నామరూపాల్లేకుండా నాశనమైపోతుంది. ఆ ప్రేలుడు వల్ల బెర్లిన్ వాలేకు పడ్డ కన్నులొంచి ఎవా బ్రౌన్ తప్పించుకుంటుంది. ఆమె జన్మ రహస్యం చెప్పి కడుపుతో ఉన్న కూతురు క్లారాని తనతో పాటుగా ప్రవాసంలోకి తీసుకెళ్లామని ఎవా బ్రౌన్ ప్రయత్నిస్తే, తాను నరరూప రాక్షసుడైన హిట్లర్ కూతురుననే ఘోర సత్యాన్ని జీర్ణించుకోలేని ఆమె నిరాకరిస్తుంది. 'సువ్వు జూలో జంతువులా చూడబడతావు' అని ఎవా బ్రౌన్ ఆమెకు మార్గాంతరంగా సైనెడ్ కాపూల్ ద్వారా మరణాన్ని సూచించకనే సూచిస్తుంది. అలా ఆ అమాయక యువతి, హిట్లర్ అంశతో సహా, ప్రాణత్యాగం చేసుకుంటుంది. ఎవా బ్రౌన్ గాలిలో కలిసినట్లు మామైపోతుంది.

'మెర్రీ విడో' అని ఆత్మీయులు, బంధువులు, నాజీలు పిలుచుకునే ఎవా బ్రౌన్, ఆమె కూతురు క్లారా, హిట్లర్ డూప్ మాన్ డ్రెడ్ ముల్లర్ పాత్రల పట్ల పాఠకుడికి సానుభూతి-జాలి కలుగుతుంది. పోలీస్ కమీషనర్ వుల్ఫ్ గాంగ్ స్పిమ్మిడ్లది దుష్టవాత్రే అయినా ఆకట్టుకుంటుంది.

ముగ్గురు పరిశోధకులకీ నిజం తెలుసు. కానీ నిరూపణకు అవసరమైన సాక్ష్యాలన్నీ, ఏడో బంకర్ తో సహా, నాశనమైపోతాయి. నిజం వాళ్ల మధ్యనే సమాధి అవుతుంది.

స్థూలంగా ఇదీ కథ! నవల చదివినంతసేపూ ఇలా నిజంగానే జరిగి ఉండి ఉండవచ్చునేమో అనిపిస్తుందే కానీ అతిశయోక్తి అని మాత్రం అనిపించదు. అంతలా ఆ ముగ్గురి పరిశోధనలూ ఉంటాయి - విస్మయాన్ని కలిగిస్తాయి. కథంతా తెలిసినా, మరెన్నిసార్లు చదివినా ఉత్సాహం భరితంగా ఉంటుంది. చరిత్రలోని వాస్తవాలకు దీలైన కల్పన తోడైతే ఎంత అద్భుతమైన ఆవిష్కరణ జరుగుతుందో ఈ నవల తెలియజెప్తుంది. ఆంగ్లంలో ఇలాంటి నవలలెన్నో వచ్చాయి. అయినా ఈ నవల ప్రత్యేకత ప్రత్యేకం! తొలిసారిగా తెలుగులో జరిగిన ఇలాంటి ఒక చిరు ప్రయత్నం గురించే ఈ నెల ప్రత్యేక రచన!

శ్రావ **226**

ఈ పత్రిక మీది! మీ ఆభిరుచుల మేరకు పత్రికను రూపొందించడం మా వంతు!! అభిమానించి ఆదరించడం మీ వంతు!!



కౌన్సిలర్స్



ఆగష్టు సంచిక అద్భుతం!
ఇంద్రగంటి ఇంద్రజాలం. వారి కథ
నా కథనాన్ని నిలదీయడాన సిగ్గులి..... వారి
వాక్యాలనన్నింటినీ కలిపి నా ప్రతిస్పందనగా
తెలియజేస్తున్నాను. అందులో నావి కూడా
కొన్ని పదాలున్నై - అవధరించండి!

❖ ❖ ❖

‘మౌనసుందరీ’ భాష నవ్వా?

అది తర్జుమా అయి మనదైన భాషలో పిచ్చా?

విచ్చిన రెల్లు పక్కన కార్తీక మాసపు గోదావరీ శాంత నిశ్చల
హృదయ తీరాల తిక్క దుష్ట పానీయాల సేవించి.... నీలిమందు
లాంటి అవమానాల మునిగి తేలి.... దయాళువులైన ఏ దేవతలో
కొన్ని ఏండ్లకు సరిపడ మధువులు నింపి వదలిపెట్టిన ఉత్సా
హాన....

ఎక్కడో ఒక సుఖ ప్రళయం, పరిమళ విప్లవం తీవ్రంగా
పట్టి....

చూచాయగా వ్యక్తావ్యక్త చైతన్యాన తేలి....

కాంక్షాగ్నిలో మేలుకుని.... రాత్రి వెన్నెల వీధుల్లో దారి
తప్పి మెట్ల మీద కాలు జారి....

వర్షంలో తూర్పు గాలికి జవజవలాడిన పారిజాతాలు కురిసి
నట్టులై పరిమళించి.... కాలువ గట్టు.... సంపంగి చెట్టు....
పేర్లు మరచిన ఆదపిల్లల ముఖాలూ.... జ్ఞాతాజ్ఞాతంగా రేగిన
వెచ్చని కోరికలూ....

కాళిదాసు ఊర్వశీ.... భవభూతి మాలతీ.... అజంతా శిల్పి
అమరరేఖా....

పొరబాటున ఎగసిన నిప్పురవ్వతో బాణాసంచా బండి ఒక్క
సారి భగ్గున మండినటుల

లోపలి మనః ప్రపంచంలో ఎన్నేన్ని ఇంద్రధనుస్సులూ ఇంద్ర
గంటివారి ఇంద్రజాలాలూ.... అగాధ పాతాళాలూ అనంత
స్వర్గాలూ క్రిక్కిరిసి....

ఏమి యాత్ర యిది?!

అమర సుధామయి సాహితీ వీధుల....

మళ్లీ ఉన్నట్టుండి ఇసుక తుపానులా రేగి తలల్లో కోటి
అలోచనాగ్నులు రేపిరేపి....

సన్నగా కత్తిరించిన కాగితపు ముక్కల వాసనా రహిత స్థితి
యోగాలు నేర్చి.... జాజుల పరిహాసించి గేలిచేసి.... ఊదా
రంగు గ్లాసుల్లో జీవరసాలు నింపి....

శాస్త్రీగారూ, తమ వాక్కున రసమయ మహాకావ్యం ఉప్పతిలి

శివసముద్ర జలపాతమై.... హాఠ!

మాయా గురిత ఛాయా సాహితీ లోకాన
బ్రతికే(?) మా బోంట్లపై యంత దయ స్వామీ!

‘దేవుడు మీరే!’

మీ పాదాల నా ఫాలాన్నుంచి నమస్కరిస్తు
న్నాను.

నమోనమః నమోనమః నమోనమః

- కాశీభట్ల వేణుగోపాల్ (కర్నూలు)

‘రచన’ కీర్తితోరణం మధ్య చెంగల్వగుత్తి

‘ఆ వేళ - ఆ రాత్రి’ కథానిక

సాంకేతికంగా చెప్పకుండా మాట్లాడతాను.

గొప్ప కథానికని గణించేటప్పుడు మొదటి ప్రశ్న: ‘రచయిత
ఏం చెప్పాడు - సారభూతమైన అంశం ఏమిటి?’ అనేది. రెండవ
ప్రశ్న - ‘ఎలా చెప్పాడు?’ అనేది. మూడవ ప్రశ్న - పై రెంటినీ
అనుసంధానం చేస్తూ ‘ఏ సంస్కారంతో, వాహికతో చదువరిని
చేరుకున్నాడు?’ అనేది.

‘ఆ వేళ - ఆ రాత్రి’లో :- కొండలూ, నదులూ, భూమి
మీద ఉన్నంత కాలం రామాయణం లోకంలో నిలిచే వుంటుంది
అన్న ఒక మహేతిహాసంలో - రేపు సీతారామకళ్యాణం. ఈ
రాత్రి బ్రహ్మర్షులూ, జానపద మునిగణాలూ, శిష్యులూ, సామాజి
కులూ ఇష్టాగోష్ఠి జరుపుకున్నారు.

ఇదీ సందర్భం. సన్నివేశం.

ఆ సందర్భంలో లోకంలో ఈనాటికీ కొందరు సామాన్యులకి
తెలిసీ తెలియని కొన్ని ప్రశ్నల్ని పుచ్చచేయించి, వాటికి అర్థవంత
మైన, వివరణాత్మకమైన సమాధానాల్ని చెప్పించాడు రచయిత.
ఈ సమాధానాల్ని తన అమేయమైన ప్రతిభాప్రాభవంతో, గురు
వాక్యంలా, ‘నిగూఢగుప్తమగు విత్తం’గా అందించాడు. ఇదీ కథ
లోని గొప్పదనం!

ముఖ్యంగా ఇవీ ఆ ప్రశ్నలు :- 1. విశ్వామిత్రా! రాక్షసుల్ని
బ్రహ్మాదండంతో హూంకరించి నిలవరించగలవాడివి, రాముడి
సహాయమంటూ బేలలా అర్థంచావేమయ్యా? 2. రాముణ్ణి
‘కౌసల్యా సుప్రజా’ అన్నావు కదా. ఏం - దశరథ సుప్రజ
కాదా? 2. అసలు జాబాలి దశరథ ఆస్థాన ప్రవేశం ఎందుకు
జరిగింది? ఆయన నాస్తికత్వ తత్వం ఏమిటి? 4. చాలామంది
రాముణ్ణి చూసిన మార్కండేయ మహర్షి అంతటి వాడు -
‘మనకింత సుఖం పంచిన రాముణ్ణి చూసినట్లు లేదు’ అని
ఎందుకు అనగలిగాడు?

ఈ నాలుగు ప్రశ్నలకీ - సత్యగతమైన సంభావ్యతతో, కావ్య గతమైన సంబద్ధతతో జవాబులు చెప్పించాడు రచయిత. మరి విశేషంగా నాస్తికతా సిద్ధాంతం గురించి లోకానికొక కొత్త కోణాన్ని అందించాడు. పురాణపాత్రల పునర్మూల్యాంకనాల 'వెర్రి' ఎక్కువవుతున్న ఈ తరుణంలో ముందు మూల్యాన్ని తెలుసుకోండి అన్నట్లు విలువైన విషయ సంగ్రహాన్ని అందించారు రచయిత. అదీ విశేషం! అదీ ప్రత్యేకత! ఇక, కథను 'ఎలా చెప్పాడు?' అనే ప్రశ్నకి సమాధానం కూడా అంతర్దీనంగా వచ్చేసింది. అంటే ప్రశ్నలు వేయించి జవాబులు చెప్పిస్తూ - కథనాన్ని నడిపించాడు. ఏ ప్రశ్నకాప్రశ్న ఒక్కొక్క మహర్షి వేస్తుంటే, ఆ ప్రశ్నలకి అదే మహర్షిగానీ, లేక ఆ ప్రశ్నకి సంబంధించిన మహర్షిగానీ సమాధానం చెప్పేటట్లు - కథాకథన నిర్మాణ క్రమాన్ని సమకూర్చు కున్నాడు రచయిత. ఇదీ కాశీభొట్లవారి రచనా నైపుణ్యం!

ఇక మూడో అంశం :- చదువరిని చేరుకునే వాహిక. అది ఈ కథలో సంస్కారవంతమైన శబ్ద ఫణితి.

కథాంశం ఎంత ఉదాత్తమూ, ఉన్నతమూ అయినదో కథనానికి అంతే ఔచిత్యవంతమైన 'అక్షరీకరణం' జరిగింది. 'ముందు తరం వెనుక తరాన్ని అదుపు చేసే అధికారాన్ని పొందుతోంది. కంటి సైగలతోనే నవరణలు జరుగుతున్నాయి'; 'చైత్రం హేమంతానికి దుప్పటికప్పిన వైనం'... వంటివి... 'ఓహ్... ఏమి అభివ్యక్తి?!' అనిపించే రసాత్మక వాక్యాలు! అనుభవం - ఆనందం - అనుభూతి ఆ తర్వాత వెంటనే వచ్చేది 'అనిర్వచనీయత!'. ఈ అనిర్వచనీయత ధ్వనించే వాక్యాలు ఎన్ని ఎక్కువగా ఉంటే, ఆ కథారచయిత అంత ఆత్మీయంగా, గుణాత్మకంగా - ఒక స్థాయి పారకుల్ని అలరింపగలుగుతాడు. పరిత సంస్కారాన్ని ఉన్నతీకరించటానికీ, సార్వకాలీనమైన ఉత్తమ మానవతా విలువల పరిరక్షణకీ ప్రేరకం కావటం కంటే గొప్ప కథకి ప్రయోజనమేముంది కనుక?! ఆ దృష్ట్యా - కాశీభొట్లవారి కథానిక 'ఆ వేళ - ఆ రాత్రి' లక్షల్లో ఒకటి రెండుగా ఎప్పుడో వచ్చే కథల్లో ఒకటి!

225 సంచికల 'రచన' మాసపత్రిక చరిత్ర - ఈ కథా ప్రచురణతో ధన్యమైందని నేను భావిస్తున్నాను. ఆ ఆనందంతో, రచయితనీ, శాయిగారినీ మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను.

- విహారి (హైదరాబాదు)

ఒక వివరణ

వాల్మీకి రామాయణం బాలకాండ 69వ సర్గలో ఉన్న 16వ శ్లోకం ఈ కథారచనకు రచయితకు ప్రేరణ - సీతాకల్యాణ సందర్భం.

అక్కడ కలిసిన బ్రహ్మవేత్తలు, వైదిక ఋషులు, ఆస్తిక

ధార్మికులు, వారి వారి శిష్యబృందాలతో వచ్చి - ఆ రాత్రంతా ఎటువంటి చర్చలతో గడిపి ఉంటారో శ్రీ కాశీభొట్ల సత్యనారాయణ చేసిన ఊహాత్మక కల్పన - ఈ కథ. సాధారణంగా పెళ్లి విడుదుల్లో చేరే సామాన్య జనం, ఎలా గడుపుకుంటారో మనందరం ఎరిగినదే! ఇదే కవిపండితులైతే ఒకలాగ - ఆధ్యాత్మిక వేత్తలైతే వేరొక లాగ, భిన్నంగా గడుపుతారు కదా!

ఇక ఈ కథలో (1) విశ్వామిత్రుడికొక ప్రశ్న :- దానికి విశ్వామిత్రుడి సమాధానంలో రామావతార విశిష్టతపై విశ్వాసం - ; అలాగే - 'కౌసల్యా సుప్రజా' అని రాముణ్ణి విశ్వామిత్రుడు సంబోధించడంలో ఉద్దేశం - (2) జాబాలి కొక ప్రశ్న :- అతడు శ్రీ దశరథుని కొలువులో (నాస్తికుడైవుండి) ఎలా స్థానం పొందగలిగాడని -; అప్పుడు జాబాలి, తర్కశాస్త్ర ప్రమాణాలలో నాస్తికత్వానికున్న స్థానం, హేతువాదానికున్న (శ్రౌత కర్మలలో) స్థానం; లౌకిక సత్య, - పారమార్థిక సత్యాల, సూక్ష్మభేదం, వివరణ - (3) ఇది ప్రశ్న కాదు, మార్కండేయ మహర్షి దశరథ రాముడి 'రామత్వం'లో ఉన్న ప్రత్యేకత వివరించడం; - (ప్రళయ కాలంలో మట్టి ఆకుపై కనపడిన ఆ బాలుడే ఈ రాముడని మార్కండేయుడి తీర్మానం).

ఈ ఋషుల "కాలక్షేప" ప్రసంగాలు ఇంత ఆధ్యాత్మికోన్నతి కలిగి వుండి వుంటాయని - ఈ కథారచయిత ఊహ, కల్పన.

రచయిత ఆస్తికుడు, ఆధ్యాత్మిక విషయాలు ఎరిగినవాడు. అందుకే - ఇటువంటి (కాలక్షేపాన్ని) మూలంలో ఎక్కడా లేని దాన్ని - తనకున్న సంస్కారంతో చెప్పదలిచి - ఈ కథ వ్రాశాడు.

- ఇంద్రగంటి శ్రీకాంతశర్మ (సికింద్రాబాదు)

సాహితీ నమస్కృతులు!

ఇప్పుడే అందిన 'రచన' ఆగస్టు 2011 సంచికలోని 'ఆ వేళ - ఆ రాత్రి' కథ అత్యద్భుతంగా వుంది. చాలా లోతయిన విషయాలను సులభ శైలిలో రామాయణ కథా నేపథ్యంలో నూతనంగా విశదీకరించిన కథన విధానానికి నేను ముగ్ధుడిని అవకుండా వుండలేక పోయాను.

పది కాలాలపాటు పదిలంగా దాచుకుని సమయం దొరికి నప్పుడల్లా మరింత లోతుగా తిరిగి తిరిగి చదివి గ్రహించవలసిన విశేషాలు ఎన్నో ఇందులో వున్నాయి.

ఇటువంటి కథలు వెలుగులోకి తేవడం బహుశా 'రచనకు మాత్రమే సాధ్యమేమో!

రచయిత శ్రీ కాశీభొట్ల సత్యనారాయణగారికి అభినందనలు. మంచి కథ అందించినందుకు మీకూ కృతజ్ఞతలు.

- కర్లపాలెం హనుమంతరావు (సికింద్రాబాదు)*



అతిథి దేవోభవ!

‘తింటే గారెలు తినాలి - వింటే భారతమే వినాలి’ అని పెద్దలు ఊరకనే అనలేదు.

మహాభారతంలో పాండవులు, కౌరవుల వృత్తాంతమేగాక ఎన్నో కథలు, ఉపకథలు, నీతికథలు, సూక్తులున్నాయి. కర్ణుడు లేనిదే భారతం లేదు. కర్ణుడికి దానకర్ణుడన్నది ప్రతీతి. దానకర్ణుడన్న ప్రసిద్ధికి ఈర్ష్యపడిన దుర్యోధనుడు తాను కూడా దాతగా పేరు పొందాలనుకున్నాడు. అతిథిని దేవుడిగా భావించే గుణం సహజ సిద్ధంగా కర్ణునికి వుంటే, దుర్యోధనుడు తనకు దాతగా పేరాప్రతిష్ఠలు రావాలనుకున్నాడు. అది వానలెక్కువగా పడుతున్న కాలం - అతివృష్టి! ఒక బ్రాహ్మణుడు అతిథిగా వచ్చి తాను చేస్తూన్న యజ్ఞానికి బండెడు ఎండిన సమిధలు (కట్టెలు) కావాలని అడిగాడు.

దుర్యోధనుడు ఎంతో వినయంగా, “అయ్యా! వర్షాకాలమిది! పైగా అతివృష్టి!! వానలెక్కువ పడుతుండటంవల్ల కట్టెలన్నీ తడిసి పోయినాయి కదా! మీ యజ్ఞానికి కావల్సిన ఎండుకట్టెలని ఇప్పుటి కిప్పుడు ఎక్కడినుండి తేను? వర్షాకాలంలో కాకుండా మరో కాలంలో మీ యజ్ఞానికి తోడ్పడతాను. ఇప్పుడైతే దొరకవండీ” అని వచ్చిన

ఆ బ్రాహ్మణుడికి ఏమీ ఇవ్వలేదు.

ఆ బ్రాహ్మణుడు వెంటనే దుర్యోధనుని ప్రక్కనే వున్న కర్ణున్ని అతిథిగా అర్థించాడు. ‘అతిథి దేవోభవ’ అనుకొన్న కర్ణుడు వర్షాకాల మని వెనుకాడలేదు. అతివృష్టియని విచారించలేదు. సమయాసమయములను, సాధ్యాసాధ్యాలను లెక్కించని కర్ణుడు అడిగినదే తడవుగా తాను నివసిస్తూన్న ఇంటినే పడగొట్టి రెండు బండ్ల కట్టెల నిచ్చి సమిధలుగా వాడుకొమ్మని ఆ అతిథిని సంతృప్తి పరచాడు.

మరో సందర్భంలో కర్ణుడు స్వగృహములో నవరత్నఖచితమగు బంగరు పాత్రలోని నూనెతో తలంటుకొనుచుండగా శ్రీకృష్ణుడు వచ్చి ఆ పాత్ర తనకు కావలెనని అడగగానే కుడిచేత్తో తలంటు కొంటున్నందున ఎడమ చేత్తో ఆ బంగరు పాత్రను శ్రీకృష్ణుని కిచ్చాడు.

“కర్ణా! ఎడమ చేత్తోనా నాకు సమర్పించుట! నీకు శిష్టాచారము తెలియదా?” అని శ్రీకృష్ణుడు ప్రశ్నిస్తాడు.

కర్ణుడు వెంటనే, “క్షణం చిత్తం క్షణం విత్తం క్షణం జీవిత మావయోః” అని అంటాడు. కుడి, ఎడమల భేదం లేక ఇమ్ము, ఇమ్ము - అన్నదే జీవిత రహస్యం. కృష్ణా! ఇప్పుడున్న మనస్సుగానీ, ఇప్పుడున్న ధనంగానీ, ఇప్పుడున్న జీవితంగానీ ఉత్తర క్షణాన మాయమై పోవచ్చు. నూనెతో కూడుకొన్న ఈ కుడిచేతిని కడుక్కొని ఆ చేత్తో నీకు ఆ పాత్ర నిచ్చే లోపల నా బుద్ధి ఏమి మారిపోవునో? జీవుల ధర్మబుద్ధి త్వరితగతినీ మార్పుచెందు చుండును. అంతవరకు నా జీవితముండునో లేదోయని విచికిత్స కలిగి ఎడమ చేత్తో నీ కిచ్చివేయాలనుకొన్నాను. అంతేగానీ, శిష్టాచారము తెలియక కాదని సమాధానమిచ్చాడు.

ఆతిథ్యమిచ్చునప్పుడు ఆత్మీయత, ఆధ్యాత్మ భావపరిపూర్ణత అవసరమన్న విషయం కర్ణుని మాటల ద్వారా మనకు ద్యోతకమవుతుంది. ‘తేన త్యక్తేన భుంజేధాః’ - ఏ వస్తువునైనా త్యాగం చేస్తూ, మిగిలినదాన్ని భుజించండి అన్నది వేదం. ‘కేవలాదీ కేవలాఘోభవతి’ - ఎవనికి పెట్టెకుండా తినే వ్యక్తి, పాపాన్నే భుజిస్తున్నాడని శ్రుతి పలుకుతున్నది.

‘నిత్యం పంక్తి భోజనం కుర్యాత్’ - ప్రతిదినం కొందరితో కలిసి భుజించాలన్నది గృహస్థుల ధర్మాన్ని బోధించే ఆర్ష వాక్యం. అతిథి నాదరించాలన్నది భారతీయతత్వం. సక్తుప్రస్థుడు, బలిచక్రవర్తి, శిబిచక్రవర్తి, రంతిదేవులు అతిథుల నాదరించటంలో ‘అన్నగతజీవులైన ప్రాణులు - ప్రాణత్యాగానికైనా సంసిద్ధమేనన్న సిద్ధాంతానికి’ తార్కాణంగా చరిత్రలో ఆచంద్రతారార్కం నిల్చిపోతారు. అందుకే - ‘మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ, ఆచార్యదేవోభవ, అతిథిదేవోభవ’ అన్నది ఉపనిషత్తు.

మనందరం సహృదయులమై పనులనూ, అనుభవాలనూ పది మందితో సమానంగా పంచుకోవాలి. జీవితం క్షణభంగురమని తెలిసి ధర్మాన్ని ఆచరించడం మనందరి కర్తవ్యం.



విన్నోడు విజయం

యూనివర్సిటీ కేంటీన్. గోలగోలగా వుంది. సాయంత్రం నాలుగవ్వటంతో విద్యార్థులందరూ టీ - కాఫీల కోసం ఊసురో మంటూ నిలబడ్డారు. ఫిజిక్స్ లేబ్ నించి నేరుగా రావటంతో పీకుతున్న కాళ్ళతో, చిరాగ్గా నిలబడి వుంది అర్పణ.

ఆమె దగ్గరికి నవ్వు మొహంతో వచ్చాడు గౌతమ్.

“చాలా అలిసి పోయినట్టున్నారు. నేను కాఫీ తెస్తాను, మీరెళ్ళి టేబిల్ దగ్గర కూర్చోండి” తన కళ్ళు మెరుస్తుండగా ఆమె కళ్ళలోకి చూస్తూ అన్నాడు.

“నా కాఫీ నేను తెచ్చుకోగలను, చాలా థేంక్స్” - విసురుగా అనబోయి ఆగింది అర్పణ. మొహం మీదికి నవ్వు తెచ్చుకుని, “అఫ్కోర్స్! చాలా థాంక్స్. అయితే ఒకటి కాదు, రెండు కప్పులు కావాలి” అంది, దూరంగా టేబిల్ దగ్గర కూర్చుని పేపర్ చదువు తున్న సిద్ధార్థ్ వంక చూస్తూ.

“మై ప్లెషర్” ఆమె స్థానంలో నిలబడి మళ్ళీ ఒక అందమైన చిరునవ్వు ఆమె మీదకు విసిరాడు.

‘అలాటి వెధవ నవ్వులు నవ్వినందుకు నీకిదే శిక్ష. కాఫీలకి డబ్బులివ్వటమే కాదు, అవి మోసుకుంటూ రా!’ మనసులో అనుకుంటూ గబగబా సిద్ధార్థ్ దగ్గరికి నడిచింది.

“హలో! లేబ్ వర్కేమీ లేదా?”

చిరాగ్గా పేపరులోంచి తలెత్తాడు సిద్ధార్థ్. ఆమెని చూడగానే ఆ చిరాకు ఎక్కువైందేమో అనిపించిందామెకి ఒక్క నిమిషం.

“లేబ్లో పనుంటే కేంటీన్లో ఎందుకుంటాను? పనెగ్గొట్టే అలవాటు నాకు లేదు”

అతని మాటల్లో కానీ, కళ్ళల్లో కానీ, మొహంలో కానీ చిరునవ్వు ఛాయలు లేవు. అందమైన ఆడపిల్లని చూసినా నవ్వలేని వాళ్ళుంటారా అని ఆశ్చర్యపోయేది కొన్నిసార్లు. ఇప్పుడతని ప్రవర్తనా, మాటా అలవాటేపోయాయి.

కొంచెం చిన్నబోయిన ఆమె మొహం చూసి జాలేనేందేమో, “నీ కాఫీ తెచ్చుకోలేదే?” అనడిగాడు సౌమ్యంగా.

“గౌతమ్ తెస్తున్నాడు”

“ఓ!” అన్నాడు అదోలా దీర్ఘం తీస్తూ.

ఆ దీర్ఘాన్ని విని ఆమె మనసు కొంచెం ఆనందంతో గంతులే సింది. గౌతమ్తో స్నేహంగా మాట్లాడితే జెలసీ ఫీలవుతాడా?

ఒక్క క్షణం ఉక్కిరిబిక్కిరయింది.

“ఎవరైనా ఆడపిల్లలు సహాయం అడగకపోతారా అని నాలుగింటి నించీ ఇక్కడే తిరుగుతాడు వాడు” తేలిగ్గా అన్నాడు.

“నీకెలా తెలుసు?... నువ్వు నాలుగింటి నించి ఇక్కడే వుంటావా?”

ఆమె కళ్ళల్లోకి చూస్తూ స్నేహంగా నవ్వాడు. ఎప్పుడో కాని అలా నవ్వుడు.

ఆ నవ్వుంటే ఆమెకి చాలా చాలా ఇష్టం. అందుకే అతను ఎంత కసిరి కొట్టినా అతనితో స్నేహం చేస్తుంది. మిగతా ఆడపిల్లలతో కూడా అలాగే నవ్వుతాడా? ఆమెకి ఒక్క క్షణం బెంగగా అనిపించింది.

“అదిగో వస్తున్నాడు మీ హీరో” - గొంతు తగ్గించి అన్నాడు.

‘వాడా! వాడి మొహం’ అనబోయి మళ్ళీ ఆగింది. సిద్ధార్థ్ వంక చూసింది ఆలోచిస్తూ.

గౌతమ్ కాఫీలు టేబిల్ మీద సర్ది కుర్చీలో కూలబడి, “ఇంకొక ఎక్స్ట్రా కాఫీ కావాలంటే మీ స్నేహితురాలెవరైనా వస్తున్నారేమో అనుకున్నాను” అన్నాడు సిద్ధార్థ్ వైపు కొర కొరా చూస్తూ.

“స్నేహితురాళ్ళైతేనే తెస్తావా? స్నేహితులైతే తేవా?”

“అబ్బా! ఈ రాళ్ళు రప్పల గొడవ ఆపండి. రేపు శనివారం ఏమిటి ప్రోగ్రాం?” - టాపిక్ మార్చింది అర్పణ విసుగ్గా.

ఉత్సాహంగా మొదలు పెట్టాడు గౌతమ్.

“రేపు చిన్నయా మిషన్ వాళ్ళ ప్రోగ్రాం వుంది. భగవద్గీత మీద లెక్చరు. మీరు కూడా రండి?”

కిసుక్కున నవ్వాడు సిద్ధార్థ్. మళ్ళీ ఇద్దరూ వాదన మొదలు పెడతారని మళ్ళీ టాపిక్ మార్చాలనుకుంది.

“మా అర్చన ఇంకా రాలేదెందుకో. నాలుగింటికి కేంటీన్ కొస్తానంది” - కేంటీన్ ద్వారం వైపు చూస్తూ అంది.

(మిగతా భాగం పత్రికలో చదవండి)

కాశు



అత్తగారు-ఆమె

నాథుని తప్పులు వైధవ్యంతో సరి
- వసుంధర

రాత్రి పది గంటలకి నాకు ఫోన్ చేశాడురా. ఒంట్లో కాస్త బాగాలేదు అన్నాడు గానీ, ఇలా అవుతుందనుకోలేదురా. అర్ధరాత్రి దాటింతర్వాత రెండింటికట జరిగింది. అప్పుడే వెళ్లిపోవాల్సిన వయస్సు కాదు, ఇంతకీ ఈడి వయస్సు ఎంతరా? ఏమోరా నాకూ తెలియదు. దాదాపు నా వయస్సే అనుకుంటాను. ఇండాక ఎవరో, నలభై వుంటాయనుకుంటా అంటే, కాదు నలభై అయిదు అనుకుంటాను - అని మరొకరు అనటం విన్నాను. పాపం చిన్న వయస్సులోనే అంతా అయిపోయింది. సరిగ్గా వుండకపోతే అయిపోక ఏం చేస్తదిరా? అంటే? నీకు తెలియదా! మనోడికి మందూ మాకూ అలవాటు వుందని విన్నాను. రాత్రిళ్ళు పొద్దుపోయేదాకా పేకాడతాడని విన్నాను గానీ ఇది వినలేదు. ఇది వున్నోళ్ళకి అదీ వుంటుందట ఎక్కువ మందికి. పాపం! పిల్లలు ఏమన్నా సెటిలయ్యారా? ఎక్కడా? అబ్బాయి ఇంజనీరింగ్ చివర్లో వున్నాడనీ, అమ్మాయి ఈ సంవత్సరమే చేరిందనీ విన్నాను. ఏమన్నా ఆస్తులుంచాడా? అన్నీ కరగబెట్టేశాడా? వాడి తల్లిదండ్రులు పోయేనాటికి, మిగిలిన మాగాణి పదెక రాలూ, ఏనాడో తాగుడు కర్పూరం చేసేశాడు. ఇప్పుడు ఆవిడ పదిహేను ఎకరాలల్లో పేకాట కర్పూరంలో ఎంత పోయిందో తెలియదు. వీడు డబ్బు ఖర్చు చేయడంలో చెలరేగిపోతాడని విన్నాను. భార్య మాట ఎలానూ విని చావలేదు. పిల్లలన్నా వీడ్ని దారిలో పెట్టాల్సింది. ఆ! భార్య మాట విననివాడు, పిల్లల మాట వింటాడా?

ఎంతైనా భార్య లోకువగదా!
పిల్లలు అంతకన్నా లోకువ ఇలాంటి వాళ్ళకి.
ఏమిటో, అంతా వాడి ఖర్చు.
ఖర్చేంటి? వాడు చేతులారా చేసుకుందైతేను.
* * *
ఆ! ఎంతసేపైంది వచ్చి?
అరగంట క్రితమే.
నాకు ఉదయమే తెల్సింది. అన్నీ సర్దుకుని బయలుదేరి వచ్చేసరికి ఇంతసేపైంది. పైగా టాక్సీవాడు ఆలస్యంగా వచ్చేసరికి మరికాస్త ఆలస్యమైంది.
ఉరుకులు పరుగులతో ముందు వచ్చినా చేసేది ఏముంది ఇక్కడ?
అవుననుకోండి, ఎంతైనా మనోడు గదా, ఆఖరి చూపు అందు తుందో లేదో అని ఆదుర్దా వుంటుంది గదా!
ముఖ్యులు అందరూ రాకుండా తీసికెళ్లిపోరుగదా!
తీసికెళ్ళేది ఎప్పుడో తెలియక ఆత్రపడ్డాం.
ఇలాంటి వాళ్ళకి మనం ఆత్రపడటం కూడా దండగ.
అయ్యయ్యో, అలా అంటారేమిటి?
అనకుండానూ, ఒళ్లు మండకుండానూ ఎలా వుంటుందండీ?
ఇలాంటి మాటలు ఈ సమయంలో బావుండదులెండి, వూరు కోండి.
ఊరుకోక ఏం చేస్తాం, కుటుంబ పరువు ప్రతిష్ఠలు పోయాక. ఏం సాధించాడనండీ ఈ తాగుదూ, పేకాటానూ. ఏమీ సాధించలేకనేనండీ బాబూ ఇవన్నీ అలవాటు చేసుకునేది. దైనికైనా ఒక పద్ధతీ పాడూ వుండొద్దు.
అది లేకే గదా, ఇలా ప్రాణాల మీదికి తెచ్చుకున్నాడు.
వాడు తెచ్చుకుంటే తెచ్చుకున్నాడు, వాడ్ని నమ్ముకున్న వాళ్లు ఏమైపోవాలి?
నట్టేట మునగాలి.
వీళ్లు మునగరు లెండి. మా అక్క చాలా గుండె దిటవు మనిషి. ఎవరండీ మీరు? ఓర్ని సుబ్బారావా! ఎంత మారిపోయావురా?
(మిగతా భాగం పత్రికలో చదవండి)

అత్తలూరి నరసింహారావు

ముఖచిత్రాల్లో కవిత్వం

ప్రారంభం నుంచి 'జ్యోతి' ఆకర్షించేది ముఖచిత్రమే కదా!

ముఖచిత్రాల ప్రత్యేకత కొట్టొచ్చినట్టు కనబడేది. కిట్టికొట్లో వ్రేలాడగట్టినప్పుడు ముందుగా

తెలుగు పత్రికా ప్రపంచంలో మొదటిసారిగా కథాచిత్రాన్ని ముఖచిత్రంగా ప్రచురించింది 'జ్యోతి' -

'ఆడమనసు' కథాచిత్రం (సెప్టెంబర్, 1963)

సినిమా తారతో కలిపి రేఖాచిత్రాల ప్రచురణకు నాంది పలికారు -

'పాండవ వనవాసంలో' ఎస్టిఆర్ (జనవరి, 1965)

'నాదీ ఆడజన్మే'లో సావిత్రి (ఫిబ్రవరి, 1965)

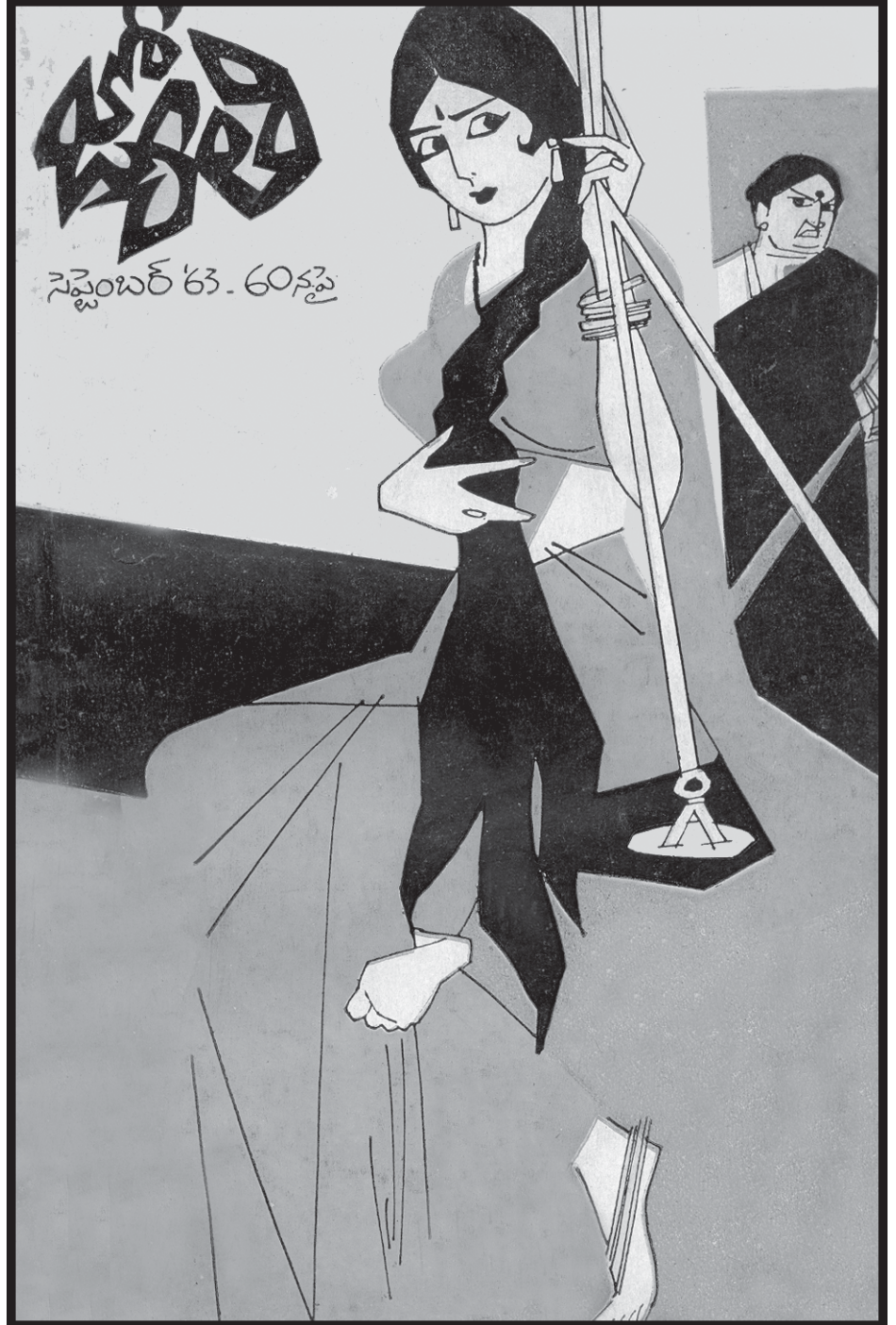
'మంగమ్మ శపథంలో' జమున-ఎస్టిఆర్ (మార్చి, 1965)

'సత్య హరిశ్చంద్ర'లో ఎస్టిఆర్ - ఎస్. వరలక్ష్మి (జూన్, 1965)

ఈ నాలుగు ముఖచిత్రాలనూ ఈ సంచిక లోపలి అట్టల మీద చూడవచ్చును.

(మరికొన్ని ముఖచిత్రాల కబుర్లు

వచ్చే సంచికలో)



ప్రియమైన పాఠక్!



చాలా రోజులైంది నీకు ఉత్తరం రాసి. నిన్ననే నేను ఓ పుస్తకం చదివాను. వెంటనే నువ్వు గుర్తొచ్చావ్... అందుకే రాస్తున్నాను.

ఏ పుస్తకం తెరిచిన వెంటనే కనబడే మొదటి అక్షరం నించీ, ముగిసే ఆఖరి అక్షరం వరకూ క్షణం కూడా ఆపే అవకాశం లేకుండా చదివించే నేర్పరితనం ఉన్న రచయిత ఎవరో.... అతనిదే ఈ పుస్తకం!

...అవును!.... ఆ రచయితే!

నిజమే!.... ఇది యండమూరి వీరేంద్రనాథ్ పుస్తకమే!

పేరు - 'దేగ రెక్కల చప్పుడు'.

ఆ చప్పుడు ఈ పుస్తకంలో మెల్లిగా చినుకులా ప్రారంభమై, కొంత దూరం వెళ్లేసరికి తుపానుగా మారి, మరింత ముందుకెళుతున్న కొద్దీ సన్నివేశాలు సునామీ అయ్యి.... మనల్ని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తాయి.



ఇందులో మూడు అధ్యాయాలున్నాయి.

మొదటి అధ్యాయంలో ఒక భారతీయుడు, అందునా తెలుగువాడు, పైగా హిందువు... ఆఫ్ఘన్ లో ప్రవేశిస్తాడు.

మిగిలిన రెండు అధ్యాయాలు... రెండు దేశాల చరిత్రని, వాటి వికృత స్వరూపాల్ని వివరంగా తెలియజేస్తాయి.

ఇది చదువుతుంటే పాఠకుడిలా కాదు... ప్రేక్షకుడిలా మన ముందు సన్నివేశాలు కనబడుతుంటాయి. పుస్తకం చదువుతున్నంతసేపూ మనం ఆ ప్రదేశాల్లో సంచరిస్తున్నామనిపించేలా రాశారు వీరేంద్రనాథ్.

ఆయన ఈ పుస్తకం ప్రారంభంలో ఒక మాట రాశారు. కేవలం 'కథ'పై మాత్రమే ఉత్సాహం ఉన్న పాఠకులకు మొదటి అధ్యాయంలోని వివరణ బోరు కొట్టవచ్చని. ఈ అభిప్రాయంతో నేనేమాత్రం ఏకీభవించడం లేదు. నిజానికి ఈ పుస్తకానికి ప్రధాన అలంకారమే మొదటి అధ్యాయం! ఈ అధ్యాయంలో వెయ్యి పేజీలకి సరిపడే విషయాలున్నాయి. వాటిని చాలా క్లుప్తంగా ... అంతే వివరంగా తెలియజేశారు.

తాలిబన్ల తెగింపు, ఆఫ్ఘన్ అరాచకాలు, బిన్ లాడెన్ కిరాతకాలు, పాకిస్తాన్-బంగ్లాదేశ్ ల పాత్రలు, భారత దేశానికున్న ముప్పు, ప్రపంచాన్ని ఊపేస్తున్న ఉగ్రవాదం.... ఇలా ఎన్నో... ఎన్నెన్నో విషయాల్ని... అమ్మ అన్నం ముద్ద కలిపి పెట్టినంత సులభంగా, అమ్మమ్మ చందమామ కథ చెప్పినంత హాయిగా, అర్థవంతంగా రాశారు యండమూరి.



పాఠక్!...

ఈ పుస్తకం ప్రారంభించిన రెండు వాక్యాలు రాస్తాను - అవి చాలు, నువ్వు వెంటనే ఈ పుస్తకాన్ని చదవడానికి :

“నీపేరు?”

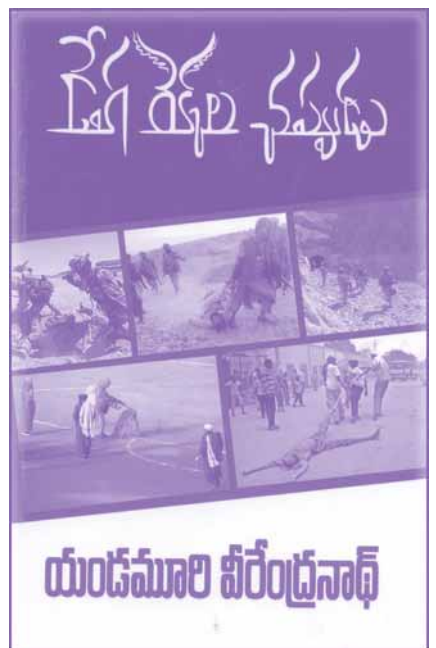
“ఆల్-కతబ్-ఫక్తూన్” అన్నాడు రామకృష్ణశాస్త్రి.

పుస్తకం కొని చదివిన వెంటనే నీ అభిప్రాయం రాయి.

ఇట్లు

నీ

విశ్లేషక్



శ్రీ కృష్ణకథ

భీమావారిపాలెం(బాపట్ల)లో ఈలపాట రఘురామయ్యగారింట్లో ఉంటున్న సబ్జెక్టివారి అబ్బాయి శ్రీనివాస్. నా స్కూలు సహాధ్యాయుల గుంపులో అతనూ ఒకడు. హైద్రాబాదులో డిగ్రీ చదువుతూ దసరా సెలవులకి అక్కడి కెళ్లడం జరిగింది. రోజూ సాయంత్రాలు అందరం కలిసి రైల్వేస్టేషన్లో పట్టల వెంబడి నడుచుకుంటూ వెళ్లి కేబిన్ దగ్గర ఇసులో కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకోవడం ఆనవాయితీ. ఓరోజు ఒకళ్ల నొకళ్లం కలుపుకుంటూ శ్రీనివాస్ కోసం వాళ్ళింటి కెళ్లెం. అతను బైటికొచ్చి, 'మొన్నామధ్య జ్యోతిలో వచ్చిన కథలు రాసింది మా అక్క బావగార్లు' అంటూ వరండా వైపు చూపించేడు.

అదిగోఅదే మొదటిసారిగా 'బీనాదేవి'గారిని చూడం!

ఆ శ్రీనివాస్ తర్వాతి కాలం కొన్ని మంచి కథలే రాసేడు. అందులో గుర్తున్నవి - 'ప్రేమ', 'అత్మవంచన' (యువ); 'బొజ్జమ్మ - బొచ్చుకుక్క' (జ్యోతి), 'ఆశ - నిరాశ' (ఆంధ్రప్రభ). ఇందులో ఒకటి, మూడు కథలు సరదావి - రెండు, నాలుగు సీరియస్ కథలు. అయితే అతను అర్థాంతరంగా కాలం చేశాడన్న విషయం చాలా చాలా ఏళ్ళకి గాని తెలిసిరాలేదు. అలా కాకుండా ఉండి ఉంటే చాలా మంచి కథలు రాసుండేవాడని ఈ కథలు గుర్తుకుతెచ్చుకుంటే అన్పిస్తుంటుంది. అతని పూర్తి పేరు 'శ్రీరంగం ఎ. శ్రీనివాసరావు'తోనే కథలు రాసేడు. 'బొజ్జమ్మ - బొచ్చుకుక్క' ఈ సంచికలో చదవవచ్చును.

ఈ సందర్భంలో ఆ విషయం గుర్తుకు రావడానికి కారణం లేకపోలేదు.

'బీనాదేవి' అంటే బి. నరసింగరావు + సుందరమ్మగార్లు కదా! నరసింగరావుగారు చనిపోయిన మరుసటి సంవత్సరం 'రచన' ప్రారంభించడం జరిగింది. ఓరోజు మిత్రుడు చంద్రతో కలిసి వారింటికి వెళ్ళినప్పుడు బీనాదేవిగారిని 'రచనకు ఏదైనా రాయండిని కోరినప్పుడు ఆవిడన్న మాటలు ఇప్పటికీ గుర్తున్నాయి.

'మాకెంతో పరిచయం ఉన్న పురాణంగారు కూడా నేనూ రాస్తానని నన్నీలా అడగలేదు. తప్పకుండా రాస్తాను' అని ముందుగా 'బీనాభాష్యం' - ఆ తర్వాత 'సుందరకాండ' పేరిట నెలనెలా ఎలిజీలు చాలా నెలలపాటు రాసేరు. ఆ తర్వాత 'రచన'లోనే కాకుండా ఇతర పత్రికల్లోనూ చాలా కథలు రాసేరు.

ఓసారి సుప్రసిద్ధ రచయిత్రి కళ్యాణసుందరీ జగన్నాథ్ గారు హైదరాబాదు వచ్చినప్పుడు ఇంటర్వ్యూ చేయమని బీనాదేవిగారిని అడగడం జరిగింది. అలాంటివి అలవాటు లేదన్నా, 'పర్లేదు - కాసేపు కబుర్లు చెప్పుకుందాం అందరం. వాటినే మీ పద్ధతిలో రాసివ్వండి' అంటే కాదనలేక చివరికి అద్భుతంగా రాసిచ్చేరు.

ఇలా బీనాదేవిగారు 'రచన'కి రాస్తున్నారంటే, ఓ పెద్దాయన అన్నారు గదా - 'ఏంటి మీ గురువుగారు రాసినవి మళ్ళీ వేస్తున్నావా? అలా వేయడం నీకు అబ్సెషన్ గాదా' - అని. 'ప్రచురణ అయితర్వాత చదివి చెప్పండి' అని ఊరుకున్నానప్పటికీ. 'సుందరకాండ' చదివిన వెంటనే 'బీనాదేవిని మళ్ళీ చూపిస్తున్నావయ్యా!' అని ఆయనే అభినందించేరు.

కానీ నాకు ఓ అసంతృప్తి అలా ఉండిపోయింది - అప్పటికీ, ఇప్పటికీనూ! నరసింగరావుగారు ఉండగానే 'రచన' మొదలయి ఉండి ఉంటే ఆయన తప్పకుండా మరో 'కెప్టెన్ కథ' లాంటి గొప్ప వనల రాసిపెట్టేవారు గదా అనిపిస్తుంటుంది ఇప్పటికీ!

నరసింగరావుగారితో వ్యక్తిగత పరిచయం ఎలా కలిగిందో స్పష్టంగా గుర్తుకొరవడం లేదుగానీ, ఆయనో జరిపిన ఉత్తరపత్తుత్తరాలు ఓ మరపురాని అనుభూతి! ఎ.పి.స్టడీ సర్కిల్ డైరెక్టర్ గా ఉంటున్నప్పుడు ఎన్నోసార్లాయన్ని అక్కడ కలిసేను. హైద్రాబాద్ వచ్చినప్పుడల్లా



ఆయన్ని కలవడం, ఆయన చెప్పే అనేకానేక విషయాలు వినడం ఓ ఎద్యుకేషన్ అనిపించేది. ఆయన ఉత్తరాలు టైపు చేసేవారు. మొదలూ, చివరూ మాత్రం పెన్ తో రాసేవారు. అలాంటి ఓ పాతికపైగా ఉత్తరాలు అందుకోవడం అద్భుతమే! వాటిల్లో తరచుగా ఆయన గాంధీయన్ ఫిలాసఫీ గురించి చాలా ఇష్టంగా రాసేవారు. కాని అది ఈనాటి కాలమాన పరిస్థితులకు సరిపోదనీ ఆవేదన చెందేవారు.

మరో సంగతి! బీనాదేవిగారొకసారి చెప్పారు - ఆయన పోయిన తర్వాత ఆయన వస్తువులను సర్దుతుంటే టైప్ రైటర్ లో సగం టైప్ చేసిన ఉత్తరం దొరికిందట. దాన్ని పిల్లలెవరో తీసి జాగ్రత్తగా దాచేరు - అది మీకు రాస్తున్నదే - అని. అది దొరికితే ఇస్తానన్నారు కానీ అదెక్కడో జాగ్రత్తగా ఉండిపోయి అప్పటికీ ఇప్పటికీ బయటపడలేదు.

బీనాదేవిగారి కథలూ, నవలలూ గురించి ప్రత్యేకంగా ఇప్పుడు చెప్పేందుకేవీఁ లేదు. ఆ రచనలన్నీ తెలుగు సాహిత్యంలో మరో ప్రభంజనం సృష్టించాయన్నది అందరికీ విదితమే!

ఏ కారణం చేతనో చాలామంది 'కెఫైన్ కథ' నవల గురించి అంతగా ప్రస్తావించరు. అది 'యువ'లో సీరియల్ గా రావడంతో అంతగా ప్రాచుర్యం పొందలేదేమో! అప్పుడు ఉద్యోగరీత్యా విదేశంలో ఉన్న కారణంగా సీరియల్ గా చదవడం పడలేదు. 1984లో తిరిగొచ్చిన తర్వాత పుస్తక రూపంలో వచ్చిన 'కెఫైన్ కథ' చదవడం జరిగింది - అదీ ఏకబిగిని ఒకే రాత్రిలో! నవల ఆసాంతం ఉత్తరాంధ్ర మాండలికంలో సాగినా ఎక్కడా ఏ మాత్రం ఇబ్బంది అనిపించదు. అనేకానేక చోట్ల మనస్సు కలుక్కుమంటుంది - మూలుగుతుంది - ఆక్రోశిస్తుంది - ఆవేదన చెందుతుంది. ఆ నవల చదివిన వెంటనే హైద్రాబాద్ వచ్చి నరసింగరావుగారిని కిలిసి మాట్లాడిందాకా ఆ ట్రాన్స్ లోంచి బయటపడలేకపోయేను.

'ఎందుకంత ఎగ్జయిట్ అయిపోతున్నావ్?' అని ఆయన అడిగితే జవాబు చెప్పగా, 'బాగ పట్టుకున్నావ్' అని సంతసించేరు.

ఆ నవల కథంతా ఓ గ్రామ నేపథ్యంలో నడుస్తుంది. బుల్లిబాబు ఆదర్శవంతుడు. ఎలాంటి - నవలలోని ఈ క్రింది భాగం చూడండి :



సన్నాసి చెప్పిన కథలో :

రెండు పారిటీలవోళ్ళూ - ఒకళ్ళమీదొకళ్లు కోడి కేసో, కుక్క కేసో ఎట్టుకోడం, కోరటు సుట్టూ తిరిగి గుమస్తాల్నీ, ప్లీడర్లనీ మేపడం, ఊర్ని సెడిపీడం.

ఇదండి వొరస.

ఏ పండుక్కో, పబ్బానికో ఎవుడన్నా - సరే - ఓ సుక్కేసుకుంటే సాలు - అవతల పారిటీలవోడు వచ్చీసి యీడి పెళ్లాన్ని బైటికి నాగి, కన్నోరింటికి అంపించీసి, దాన్నేత మనోవర్తికి కేసెట్టించీడం - యీ కేసు తేలీలోగా ఆడొకర్తినీ, అదొకడీ - తగులుకోడం - సీ! సీ! అడక్కండి బాబూ ఆ ఊసులు.

మనుసులు సెడిపోనారు.

ఊరు కుళ్లిపోనాది.

కూటికి లేనోడు వస్తే కాటికీడికేసేవోడే నేడు.

వోనా వొరదా వొచ్చి కూలీ, నాలీ తిండినేక సస్తా వుంటే అయ్యో అనే వోడు కూడా నేడండి - అదిగో సరిగ్గా ఆ టయాంలో దిగినాడండి బుల్లిబాబు రంగంలోకి.

ఊళ్లో పెద్దలు పదిమందికి కబురెట్టినాడండి - రమ్మని.

కానైతే పిల్లా పాపల్తో - ఊరు ఊరంతా ఇరగబడిపోనాదండి మా యింటిమీద.

నిజానికి ఆ బాబు అంతమందిరిలో మాటలాడడం - అదే తొలిసుట్టు - అయితే నేవండి? తొలిసుట్టు పురుళ్ళా ఆ బాబేచీ నొప్పులు పళ్ళేదండి.

మందిని జూసి ఉషారెక్కిపోనా డండి.

జంగంవోడి గంటలా - గొంగు రెట్టేసినాడండి.

“మనవంతా ఎవరం? ముందు మడుసులం. తరువాతే - బేపనోళ్ళం, కోవట్లం, కాపోళ్ళం, మాలోళ్ళం. మనందరిదీ ఒకటే కుటుంబం. ఊర్లో మాలోడికి జబ్బుచేస్తే పట్టించుకోని వోడు - ఆడు ఎవుడన్నా సరే - బేపనోడైనా సరే - ఆడమ్మ మొగుడైనా సరే - ఆడు మాలోడికన్న కనికష్టం.

ఊళ్ళో ఎవరైనా సరే పస్తు పడుకున్నాడంటే ఆడు కూలోడైనా, మాలోడైనా సరే ఆడికి ఆ నీరసం యియే కుంటాది. రేపు ఏదైనా తింటే పోద్ది. కాని ఆ నీరసం పదేళ్ళు పోనాక దేశాన్ని పట్టుకుంటాది. దేశం సచ్చీ వొరకూ మరింక ఒగ్గదు.

యీ మాటలు నాయి గావ్.

సచ్చి సొరగాన్నున్నాడే - గాందీ గోరు? అదిగో ఆ బాబువి.

ఎవురేటన్నా ఏట్లాబం?

మనకి గవుర్నమెంటు నేదా? రెండున్నాయి.

ఆపీసర్లు నేరా? వేలకొద్దీ ఉన్నారు.

ఎమ్మెల్యేలు? ఎంపీలు? సెప్పక్కరే లేదు.

ఎందరుంటే మాత్తరం ఏటారుగుతున్నాది?

బతుకు లొరిగిపోతున్నాయి - అంతే!





ఎవుడూ పక్కోడి సంగతి పట్టించుకోడు.

ఎవుడిమట్టుకాడు తన కడుపు, భోషాణం నింపుకుంటున్నాడు - అంతే!

నానేదో నీతులు సెప్తున్నాననుకోకండి.

ముందు మనూరు బాగుపడాల.

అప్పుడు జిల్లా దానంతటదే బాగుపడుద్ది.

జిల్లా బాగుపడితే రాష్ట్రం బాగుపడుద్ది.

రాష్ట్రం బాగుపడిదే దేశం బాగుపడుద్ది.

దేశం బాగుపడితే పెపంచకవేఁ బాగుపడుద్ది.



బుల్లిబాబుకు బుచ్చిబాబు అనే వరసకు తమ్ముడొకడుంటాడు. ఇద్దరూ అన్యోన్యంగా ఉంటూ ఊరికి కట్టుబాట్లు నేర్పి నడిపిస్తుంటారు. ఒకానొక సందర్భంలో ఇద్దరికీ చెడుతుంది. చివరాఖిరికి బుల్లిబాబు సంకుచిత రాజకీయాలకు తలవొగ్గిపోక తప్పదు.

ఊరు ఊరంతా వల్లకాడుగా మారిపోతుంది - కక్షలతో కార్పణ్యాలతో.

నవలంతా ఒక గ్రామంలో జరుగుతుంది. పోలీసుల కోసం, కోర్టుల కోసం ప్రక్కనే ఉన్న టౌను దాకా పాకుతుంది. అంతే!

కానీ తరచి చూస్తే - కాన్వాసు పెద్దది చేసి చూస్తే - ఆ కథ ఒక పట్టణానికీ, ఒక నగరానికీ, ఒక రాష్ట్రానికీ - చివరికి మన దేశానికీ హోలు మొత్తంగా సరిగ్గా సరిపోతుంది. అంత విస్తృతమైన పరిధి కలిగి ఉందీ 'కెప్టెన్ కథ'!

కథంతా సన్నాసి, కెప్టెన్ చెప్తారు.

కెప్టెన్ బుల్లిబాబుకు అంగరక్షకుడే కాదు - నమ్మినబంటునూ. ఊరును బాగుచేయాలంటే గాంధీయిజమ్ సరిపోదీనాడు - మరో సిద్ధాంతం కావాలనే నిర్ధారణకు వస్తాడు కెప్టెన్ - బుల్లిబాబుకు వ్యతిరిక్తంగా.

ఇదే విషయాన్ని రచయిత 'చివరిమాటగా ఇలా చెప్తారు :

'గాంధీజం' బహు బొడ్డ సిద్ధాంతం కాని దేశంనిండా గాంధీలు ఉంటేనే - అది ఆచరణకు సాధ్యపడుతుంది.

పుట్టింది ఒకే గాంధీ!

అతడినైనా బతకనివ్వలేదు దేశం.

'గాంధీజం' గొప్పదా? కాదా? అన్నది కాదు సమస్య. దానికి మనం తగుతామా అన్నదే ప్రశ్న!

మనం దానికి తగకపోతే - మరో సిద్ధాంతం ప్రజ వెదుక్కోవాలి.

ఇక ఈ నవల అంకితం ఇలా -

నా కథ కథనంలో నా కక్షరాలు నేర్పిన

నా (కథల) సాహితీ గురువు

రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రిగారికి

వినయంగా - (ఆయన అంగీకారంతో)

- బీనాదేవి

జీవితార్థం

- ★ పురుషులు: మొగవారు. పేరులోనే ఋషులు.
- ★ ఆడువారు: స్త్రీలు. వీరిలో పెక్కురు "పాడువారు" ఉండురు.
- ★ పశువు: చూ.. భర్త
- ★ శ్రీ శ్రీ: రెడ్డి రాజుల కాలంలో ప్రముఖ విప్లవ కవి.
- ★ మంత్రి: శవరము చేయువాడు.
- ★ వార్తా పత్రిక: ఇండు వార్త అబద్ధము. పత్రిక నిజము.
- ★ భౌతిక కాయము: మహానుభావుని మృతదేహము. పేదవాడు చచ్చినవో శవమగును.
- ★ లంజ: దొరికిపోయిన రంకులాడి. దొరకని వారిని పతివ్రతలం దురు.
- ★ వడదెబ్బ: తద్దినమునగాని, వేసవిలోకాని తగులవచ్చును.
- ★ పరవతి: సంఘంలో స్థానం. కాని స్త్రీలు 'పర'పతిని కోరరాదు.
- ★ మంగలి: ఒకే టైములో ఒకరికి మాత్రమే శవరము గాని, గుండు గాని చేయువాడు. ఒకే టైములో వలుపురికి శవరము చేయువారిని మంత్రి అనియు, గుండు చేయువారిని ముఖ్యమంత్రి అనియు అందురు.
- ★ వీరవనిత: మీసాలున్న స్త్రీ.
- ★ గులాబీ: కాలేజీలో చదువుకున్న గన్నేరు.
- ★ గ్రహణం: మూడు రకములు. 1. సూర్య గ్రహణం 2. చంద్ర గ్రహణం 3. పాణిగ్రహణం
- ★ డేషండ్: కుక్కన్నర పాడవు, అర కుక్క ఎత్తుగల ఒక రకం

కుక్క..

- ★ కర్రావు: పౌరుల రాకపోకలు అరికట్టుమా జారీ చేసే ఆజ్ఞ. ఇది అమలులో ఉన్నప్పుడు అధికారులు, కుక్కలు స్వేచ్ఛగా తిరుగును.
- ★ సవరము: జడ వదార్దము. ముడి వదార్దము కూడా.
- ★ ధ్యానము (Meditation) : మధురస్మృతులు నెమరు వేయుటకు గాని, శత్రు సంహార పథకమునకై గాని వినియోగించు కాలము.
- ★ సుఖ దుఃఖములు: "దుఃఖము సుఖమును వెన్నంటి ఉండును." బైబిలు సూక్తి ఉదా. కడుపైన కన్య.
- ★ సినిమా: సామ్రాజ్యకడిదీ, సోకాకడిదీ అన్న సూత్రమువై స్థాపించ బడిన పరిశ్రమ.
- ★ కాపీ: విద్యార్థులు చేసిన శిష్యా పాత్రులు. కవులకూ, వండితులకూ శిష్య లేదు.
- ★ రాయి: పాత రాలి యుగమందలి ఆయుధమైననూ, నేటికిని వాడుకలో ఉన్నది.
- ★ బెంచీ: పాడవైన బల్ల. స్కూలు పిల్లలూ, జడ్జిలు ఎక్కడురు.
- ★ బహిష్కృతుడు: దేశ శ్రేయస్సునకై దేశము నుండి బయటకు పంపబడిన వాడు. అయిననూ అంబాసిడర్ మాత్రం కాడు.

- బీనాదేవి

(రచన :: నవంబరు, 1992)

వచ్చే సంచికే
జన్మదిన ప్రత్యేక సంచిక

ఇంత గొప్ప నవలని యిలా అంకిత మీయడంలో బీనాదేవి నిబద్ధత ఎంతటిదో మనకి అవగతమవుతుంది.

ఇప్పుడు -



సంపుటిని వెలువరిస్తున్న మహాభారతం వారు బహుధా అభినందనీయులు!

ఈ సంపుటి తెలుగు పాఠకులకు ఓ అపురూప కానుక!

- శాయి



మందరం

జీవితం

మనసు తప్పిడి!

సెప్టెంబరు 5, 1990 :

నా జీవితంలో అతి భయంకరమైన చీకటి!
నలభై ఏళ్లు నేను అతి దర్జాగా ఆనుకున్న ధ్వజస్తంభం
కూలిపోయింది.

నేనూ కూలబడిపోయాను.

మనసు మొద్దుబారి పోయింది.

ఇంక ఆసరాకీ, ఆదుకోవడానికీ దన్ను ఎవరున్నారు?

నా ఆలోచనలు, బాధలు, సమస్యలు ఎవరితో చెప్పుకోను?

అన్నీ నాతోనే సమాధి అయిపోతాయి.

సరదాలు, సరసాలు, విరసాలు - అన్నీ ఆవిరి అయిపోయాయి.

ఎదురుగా ఓ అగాధం! ఓ శూన్యం!

కాని గుండె ఆగేవరకూ బతక్క తప్పదు.

బతుకుతున్నాను - 21 ఏళ్ల ఒంటరి జీవితం!

ఎలా గడిచింది? ఏమో!

నన్ను నేనే ఓదార్చుకుంటూ, నన్ను నేనే
ఉత్సాహపరుచుకుంటూ, ఉన్న బాధని దాచుకుంటూ.... అన్నీ
నేనే!

“నీకేవేదే? రత్నాల్లాంటి నలుగురు పిల్లలున్నారు. నిన్ను నెత్తి
మీద పెట్టుకుంటారు” అనేది మా అమ్మ.

కాని నన్ను గుండెలో దాచుకునే వాళ్లు కావాలి.

నిజవే!

పిల్లలు రత్నాలే! మనవలు మాణిక్యాలే!

నిజానికి అంతా సజావుగానే ఉంది.

కాని.... ఏదో వెలితి.... ఎక్కడో అపశృతి!

ఏదో పోగొట్టుకున్నాననే ఫీలింగ్!

ఏవరూ తీర్చలేనిది.... తిరిగిరానిది!

తరచు నిద్రలో ఎవరో “మందరం” అని తలుపు కొట్టినట్టు
తుళ్లిపడి లేవడం!

లేచేక శూన్యం.... చీకటి!

అలా.... అలా.... రెండేళ్లు శూన్యంలోనే బతికేను.

తరవాత ‘రచన’లోనే తిరిగి రచన ప్రారంభించి,
నరసింగరావుని ఆవాహం చేసుకొని రాస్తున్నాను.

21 ఏళ్లు గడిచేయి.

దుఃఖం తరవాత సంతోషం ఉంటుందంటారు. నిజవే!

ఇప్పుడు ‘మనసు పౌండేషన్’ వారు చచ్చిపోయిన నా మనసుని
తిరిగి ఇచ్చారు.

సెప్టెంబరు 4, 2011 :

మా రచనలన్నీ ఒకే సంపుటిగా పుస్తక రూపంలో వస్తున్నాయి.

ఆ దుఃఖం ఊహించలేదు!

ఈ ఆనందవూఁ ఊహించలేదు!!

ఒకటి సంతాపం! ఒకటి సంతోషం!!

ఒక కంట ఫేదం! ఒక కంట మోదం!!



కాని....
నరసింగరావు ఉంటే ఎంత సంతోషించేవారో!
ఎంత అట్టహాసం చేసేవారో!
మా ఇద్దరి సమిష్టి కృషికి ఫలితం నేనొక్కరైనే అందుకోవాలా?
రాముడు సీత విగ్రహం పక్కన పెట్టుకొని యాగం చేసేట్ట!
నేనూ నరసింగరావు ఫోటో పక్కన పెట్టుకోనా? ఛ! అక్కడే
భోరు మననూ?

'టైమ్ ఈజ్ ది బెస్ట్ హీలర్' అంటారు.
కాని అది అన్నిటికీ వర్తించదు.
కొన్ని గాయాలు పైకి మానినట్టు కనిపించినా, లోపల
కుమ్మరి పురుగులా దొలుస్తూనే ఉంటాయి.
తుమ్మ ముల్లు లాగా గుండెలో గుచ్చుకుంటూనే ఉంటాయి.
నాలుగో తారీకున ఫంక్షను అనగానే మా ఇంట్లో పెళ్లికళ
వచ్చేసింది. పిల్లలు, మనవలలు గొప్ప హడావిడి చేస్తున్నారు.
'ఆవేశ ఏ చీర కట్టుకోవాలి?' అని మా అమ్మాయిలు తెగ
ఆలోచిస్తున్నారు.

అప్పుడు వాళ్ల మొహంలోని మెరుపు, కళ్లలోని వెలుగు చూసి
ఆనందించడానికి ఏరీ వాళ్ల నాన్న?
ఆయనే గనక ఉంటే అందర్నీ ఊదర గొట్టరూ!
నాకు నిమషం ఖాళీ లేకుండా హడావిడి చెయ్యరూ!
మధ్య మధ్యలో, "మీ బాబు ఇలాంటిది ఎప్పుడైనా
ఎరుగునా?" అని దెప్పరూ!
ఔను! మర్చిపోయేను. మా నాన్న పెద్దవారు. ఆయన
లేకపోవడం లోక సహజం!

కాని మా ఆఖరి తమ్ముడు శ్రీనివాసు ఏడీ? వాడూ
వెళిపోయేడు.

నా కన్నవాళ్లు, కట్టుకున్న వాడు, తోడబుట్టిన వాళ్లు.... ఎవరూ
లేకపోవడం దురదృష్టం! అదృష్టం, దురదృష్టం వెంటాడుతున్నాయి.
ఒక్కటి మాత్రం నిజం!
ఈ రోజు మా ఇద్దరి జీవితాల విజయం!
ఈ విజయం అందించిన 'మనసు పౌండేషన్' వారికి నేను
చాలా ఋణపడి ఉంటాను. కాని ఆ ఋణం తీర్చేటంత జీవితం
లేదు.

ఎవరైనా పిల్లలు వృద్ధిలోకి వస్తే, మంచి పేరు తెచ్చుకుంటే,
'ఆ తల్లిదండ్రులు ఎంత పుణ్యం చేసుకున్నారు' అంటారు.
తల్లిదండ్రుల్ని పలకరించడానికూడా తీరికలేదే ఇప్పటి
తరానికి?
మరి తల్లిదండ్రుల పేరిట 'మనసు పౌండేషన్'ని పెట్టి
అంతరించిపోతున్న తెలుగు సాహిత్యాన్ని బతికించుకుంటూ,
వాళ్ల అమ్మ, నాన్నల్ని చిరంజీవులుగా చేస్తున్న శ్రీ రాయుడుగార్ని
డా॥ గోపీచంద్ గార్ని కన్న ఆ తల్లిదండ్రులు ఎంత పుణ్యం
చేసుకున్నారు!

నేను కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవలసింది వాళ్లకి!
నాకు జన్మల మీద, ఆత్మల మీద నమ్మకం లేదు.
కానీ నేనూ మనిషినే!
నాకూ కొన్ని భ్రమల్లాంటి ఆశలు ఉంటాయి.
ఇవేక నరసింగరావు ఒక్కసారి కనిపిస్తే బావుణ్ణి!
అసంభవం అని తెలుసు.
కాని మనసు వెర్రిది కదా!
మరోసారి శ్రీ రాయుడుగారికి, డా॥ గోపీచంద్ గారికి, వారితో
సహకరించిన అందరికీ కృతజ్ఞతలు!





బొజ్జమ్మ-బొమ్మకర్క

బొజ్జమ్మ అన్న పేరు పాత చింతకాయ పచ్చడిలా ఉండొచ్చు. ఆ పేరు వినగానే యాభైయేళ్ల ఆడవాళ్లు గుర్తుకురావొచ్చు. కాని ఈ పద్దెనిమిదేళ్ల పడుచు పేరు మాత్రం అదే!

వాళ్ల తాతలు జమీందార్లు. అంచేత అమ్మమ్మలు కూడా జమీందారిణులవ దంలో ఆశ్రయం లేదు. తాతల పేర్లు మనవ లకీ, అమ్మమ్మల పేర్లు మనవరాళ్ళకీ ఆస్తులతోపాటు రావడం వంశపారంపర్య హక్కు లాంటిది. అలాగే ఈవిడ అమ్మమ్మ పేరు బొజ్జమ్మన్నారావు. రావడం ఆ పేరే అయినా పిలవడంలో సౌకర్యం కోసం అది బొజ్జమ్మగా రూపాంతరం చెందింది.

బొజ్జమ్మకి పేరుతోపాటు ఇంకో ఏబైమంది మరో ఏబై ఏళ్ళ పాటు అజీర్తి రోగం వచ్చేలా తిన్నా తరగని ఆస్తుంది. తిరగడానికో లారీ లాంటి చిన్న కారుంది. కాలేజీలో అయిపోని చదువుంది. బతికుండి ప్రాక్టీసు చెయ్యని తండ్రి లాయరున్నాడు. ఆయనకి యీవిడ నోట్లో మాట బయటకి రాకముందే అమలుపరిచే మంచి మనసుంది.

ప్రపంచంలో రకరకాల మనుషులకి రకరకాలైన సరదాలు, ఇష్టాలూ ఉంటాయి.

కొందరికి కొబ్బరుండలంటే ఇష్టం ఉండొచ్చు. కొందరికి కొత్త బట్టలంటే ఇష్టం ఉండొచ్చు. కొంతమందికి సింహాలంటే ఇష్టం ఉండొచ్చు. ఇంకొంతమందికి సీతాకోకచిలుకలంటే ప్రేమ కలగొచ్చు. కాని సాధారణంగా చాలామందికి కుక్కల్ని పెంచడం అన్న సరదా చాలా పెద్ద హాబీ లాంటిది. బొజ్జమ్మకీ ఆ సరదా ఉంది.

కాని ఒకేరకమైన ఇష్టంలో మళ్ళీ చాలా రకాల టిప్స్లుంటాయి. ఫర్వెగ్జాంపుల్ కొంతమందికి పెసరట్లంటే ఇష్టం అనుకుందాం. వాళ్ళంతా పెసరట్లు ఒకేలా ఉంటే అంత యిదిగానూ ఉంటారనుకోవడం చాలా పొరపాటు. కొంతమంది ఉత్త పెసరట్లు, ఇంకొందరు దాన్ని ఉప్పాతో కలిపి, మరికొందరు అందులో అల్లం, జీలకఱ్ఱ, ఉల్లి ఎక్కువగా వేసి తినడం అంటేనూ ఎలా గయితే తేదాలు చూపిస్తారో అయ్యదేరీతిని శునకములను

పెంచుటయందు కూడ అనేక తెగలవారు కలరు. ఆల్సేషియనుల వారు, వేటకుక్కలవారు, బుల్డాగులవారు, ఊరకుక్కలవారు, బొచ్చుకుక్కలవారు అందు ముఖ్యులు. అయితే బొజ్జమ్మ దీంట్లో చివరగా చెప్పిన బొచ్చుకుక్క తెగకి రాణి లాంటిది. ఆమెకి బొచ్చుకుక్కలంటే ఎంత ప్రాణం అంటే హఠాత్తుగా భగవంతుడే గనక ప్రత్యక్షమై నీకు జన్మరాహిత్యాన్ని ప్రసాదిస్తానంటే ఆమె కళ్ళనీరు పెట్టుకుని తనకింకొక్క జన్మలో బొచ్చుకుక్క జీవితాన్ని యివ్వాలిందని ప్రాధేయపడుతుందనడంలో అతిశయోక్తి ఉండదన్నవారిని అమ్మ శక్తి తినివేయును.

అందువల్ల యీనాడు బొజ్జమ్మ దగ్గర కొంచెం రక్తమాంసాలు, ఒక ప్రాణం - ఇవన్నీ కనపడనంత బొచ్చు ఉన్న ఓ కుక్క ఉంది. అయితే ఇది కేవలం బొచ్చుకుక్కగా పిలువబడదు. దీనికి పేరుంది. ఆ పేరు పెట్టడానికి బొజ్జమ్మ చాలా కష్టపడింది. చరిత్రలు చూసింది. పురాణాలు చదివింది. పెద్దల్నిడిగింది. పిన్నల్ని బతిమాలింది. చివరికి ధీరోదాత్తంగా ఉంటుందని సీజర్ పేరు స్థిరపరిచింది. ముద్దుగా 'సీజూ' అనీ, మరీ ముద్దొచ్చి నప్పుడు (సాధారణంగా వచ్చేది) 'జూ' అనీ పిలుస్తుంది.

అయితే రోజులన్నీ ఓలాగే ఉండవు - ఎంత మంచివాడికైనా కష్టాలు తప్పవు. అలాగే బొజ్జమ్మకూడా వచ్చింది. మనసు భూకంపం వచ్చినట్లు తల్లడైంది. యుద్ధంలో ఓడిపోయి ఖైదీగా చిక్కిన నెపోలియన్ కాని, భార్యా పిల్లల్ని-రాజ్యాన్ని కోల్పోయిన హరిశ్చంద్రుడు కాని, అశరీరవాణి మాటలు విన్న కంసుడు కాని అలా అయిపోయిందరు. అందుకు కారణం - ఆవిడ పరీక్ష పోవడం, దొంగలు మనుషుల్ని, యింట్లో వస్తువుల్ని ఎత్తుకపోవడం, తండ్రికి జబ్బు చెయ్యడం లాంటివేమీ కాదు. ఆమె ఆరాధ్య జంతువు సీజర్ రెండు రోజుల నుంచి తిన్న మాంసాహారాలు, బ్రిటానియా బిస్కెట్లు, శ్రేష్ఠమైన పాలు కడుపులో ఉంచుకోక గర్భిణి స్త్రీలా వాంతులు చేసుకోవడమే అందుక్కారణం. అయితే అందుక్కారణం తెలియని బొజ్జమ్మ రెండు రోజులపాటు నిద్రాహం రాలు మాని, కాలేజీని

శ్రీరంగం ప. శ్రీనివాసరావు

తాత్కాలికంగా మూసేసి చుమయూను పక్కన బాబరులా దాని ప్రక్కనే గడిపింది. అయితే ఫలితం లేక పోవడంవల్ల వెంటనే దానికి ప్రత్యేక భటుడినిచ్చి పశువులాస్పృతికి పంపించింది.

అయితే తిరిగొచ్చిన సీజరుకి పాత జబ్బు పోయి దాని స్థానే కొత్త జబ్బు ప్రవేశించింది. ఈ జన్మలో ఉన్నవాడికి హఠాత్తుగా పాత జన్మ జ్ఞాపకం వచ్చినట్లుగా మారిపోయింది. ఇంట్లో మనుషులందరినీ, బొజ్జమ్మతో సహా, చూసినపుడు వింతగా మొర గటం మొదలు పెట్టింది. ఆమెకీ మార్పు ఆస్కారు ఎవార్డు వచ్చిన ఇంగ్లీషు సినామాలా అర్థం కాకుండా పోయింది. అంతేకాక అది తన వాసన కూడా చూట్టం లేదన్న బెంగ పుస్తకానికి పట్టిన చెదలా పట్టుకుంది.

అయితే కొన్నాళ్ళకి ఎలాగయితేనేం మళ్ళీ ఇద్దరి మధ్య స్నేహసంబంధాలు నెలకొన్నాక దాన్ని ఒక్కోకి తీసుకుని పసిపిల్ల వాడిని నిమిరే కన్నతల్లిలా దాన్ని తడిమి చూసిన బొజ్జమ్మకి వెంటనే షాక్ తగిలినట్లయింది.

‘అవును అది తన సీజరు కాదు. తన సీజరుకి ఎడం చెవి కింద చిన్న మచ్చ ఉండేది. ఈ నకిలీ సీజరుకి లేదు. తన ‘జూ’ కుడికన్ను దగ్గర కొంచెం బొచ్చు ఊడిపోయి ఉండేది. కాని యీ డూప్లికేటు కలా లేదు. కాని ఏవీటిది? ఎలా జరిగింది? వైద్యం చేస్తే వికారాలు పోతాయి కాని ఆకారాలు మారతాయని ఎక్కడా లేదే! కాబట్టి అక్కడే ఆస్పత్రిలోనే ఏదో జరిగింది. ఎవరో తన ఒరిజినల్ని ఎత్తుకు పోయారు. బహుశా సై సిని మాల్లోలాగ, డిటెక్టివ్ నవల్లోలాగ ఏ వెయ్యి రూపాయలో దీని కడుపుకి కట్టి పలానా చోట వదులై తన సీజర్ని తనకిస్తామని ఎవరేనా దుండగులు అనడానికి చేసుండొచ్చు. ఆ అభిప్రాయం కలిగేక అటువంటి ఉత్తరం కోసం ఎదురు చూసింది. కాని అవేమీ జరక్కపోవడంవల్ల చేయగలిగిందేమీలేక ‘ఏ బొచ్చుకుక్క అయితేనేమి’ అన్న వేదాంతాన్ని అవలంబించి దాంతోనే సర్దుకోవడం మొదలు పెట్టింది (దాని జ్ఞాపకాలు మరుపురాకపోయినా!).

★ ★ ★

సాధారణంగా ఎదిగిన పక్షులు గూళ్ళలోంచి ఎగిరిపోతాయి. ఎదిగిన మగపిల్లలు ఉద్యోగానికి వెళ్ళిపోతారు. అలాగే ఎదిగిన ఆడపిల్లలు అత్తారిళ్ళకు వెళ్ళడం పరిపాటి.

బొజ్జమ్మ నాన్నగారికి ఆమె (కుంపట్ల కాలం పోవడం వల్ల) గుండెల మీద గాస్ స్ట్రాప్ లా ఉందని అనిపించింది. అందువల్ల ఆయన జీవితంలో చేసే ఈ ఒక్క పనైనా బాగా చేద్దామన్న ఉద్దేశంతోటి తన కారుకి కొత్త టైరులరిగేలా తిరిగాడు. అయితే

(మిగతా భాగం పత్రికలో చదవండి)

ఉష్టవకం కిష్ట!

